

Передплата

на «РУСЛАНА» вноситься:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків

Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вареш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня
крім неділі і руских свят
о год. 6-й пополудни.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Режлямації неопечатані вільні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
15 кр. від стрічки.

Бесіда ґр. К. Баденього

о язових розпорядженнях, виголошена в палаті
панів 20-го с. м.

Високоповажані Панове! Позволю собі пе-
редовсім звернути ся до Панів з просьбою, що-
би есте язових розпоряджень (виданих для Че-
хії і Морави) не судили, не унагляднивши собі
в памяти їх змісту. Оно вірочім так дуже розу-
міє ся само собою, що властиво повинен бим
панів по причині такого відзиву просити о пере-
баченє. Досвід однак, зроблений поза сею Ви-
сокою Палатою, довів, що в тих безпримірно
пристрастних партійних борбах підношено про-
тив сих розпоряджень жалоби, неосновані на
справдішнім змісті розпоряджень. Чуємо безу-
станно о покривдженю, о знасилєню німецкості,
питаємо однак надармо, котрі то конкретні по-
станови могли викликати ті обави? Скоро лише
будемо тримати ся справдішного змісту розпо-
ряджень, безпоровочно спостережемо зараз всі,
що в розпорядженнях тих містять ся дві катего-
рії постанов: одні дотичать відношення властей
до сторін, другі дотичать внутрішньої служби і
кваліфікації урядників до неї.

О кілько ходить о першу категорію, о від-
ношенє до сторін, в розпорядженнях нема ніч
иншого над просте ствердженє правового стану,
утвореного розпорядженєм з року 1880, котрим
постановлено, що кождому в цілій Чехії і в ці-
лій Мораві прислугує право вносити подання в
своім ріднім язичі і що також порішенє власти
має бути видане в тім самім язичі. То отже,
що обовязувало від літ 17, буде обовязувати
дальше, а під тим взглядом не зайшла жадна
змiana крім сеї, що постанови, котрі обовязували
доси судові власти, державні прокураторії і вла-
сти політичні, тепер будуть приміновані, також
і до инших властей в краю. В той спосіб, як
досп, так і на будуче кождий Німець буде міг
в німецкім, кождий Чех в чеськім язичі вносити
поданє і взагалі доходити свого права в цілім
краю. О скілько отже ходить о користанє з на-
ціональних прав індивідуальних, нема в розпо-

рядженю нічого, що в порівнянню з теперішнім
станом, існуючим від року 1880, означало би
зміну в некористь Німців.

Щож до другої категорії приписів, запро-
вадилисьмо інновації, і то дві. Що до внутріш-
ньої служби, від тепер обовязковим має бути
другий язык краєвий не лише в послідній ста-
дії виготовленя акту, але також у всіх стадиях
урядової чинности і в кореспонденциях цивіль-
них властей в краю межи собою, а то без ріж-
ниці, чи ходить о справу межи сторонами, чи
ні. В справах межи сторонами а властями, або
межи властями залежить річ від властивости
предмету, а то в границях, яких вимагає корес-
понденция з центральними властями і ви-
конуванє найвисшого надзору правительствен-
ного.

Далі розпорядженє то приписує, що кождий
урядник установлений від дня 1-го липня року
1901 в Чехії і на Мораві, обовязаний буде в ре-
чинці трьх слідуєчих літ, володіти обома язи-
ками краєвими.

Можна затим розпорядження ті поборювати
із становища публичної служби, інтересу дер-
жави, або відповідности, але жадним способом
не можна осуджувати язового урядженя вну-
трішньої служби і звязаної з тим кваліфікації
урядників із становища індивідуальних прав на-
ціональних, ані добачати в тім факту покрив-
дженя прав другої народности.

А тепер поговорю о декотрих закидах у
внесеню меншости. Стрічаю ся ту передовсім
з закидом, що розпорядження ті по части тепер
взагалі невикональні і що виходять поза грани-
цю правдивої потреби. О скілько так є, сего не
говорить ся. Після мого погляду, засада справ-
дішної потреби є взагалі широка, а той, хто в
тім чи єім находит ся in condicione beati possi-
dentis, не завсєгди узнаєть зміну за річ впли-
ваючу з потреби. (Дуже справедливо! з пра-
виці.)

Щож до викональности, не отягаю ся при-
знати, що розпорядженє то з початку стріне ся
з деякими перепонами в виконаню, а то пере-
понами, які мусять повстати взагалі при кождій

трохи ширшій інновації в адміністрації. Трудно-
сти ті походять відси, що справді не розпо-
рдаємо достаточним числом урядників володі-
ючих обома краєвими язиками. Але, коли би
та обставина справді мала бути рішаючою, тоді
реформа ніколи взагалі не могла би увійти в
житє. А потім, певно з самого розпорядженя
переконаєть ся, що є в нїм цілком позитивні
постанови, котрі числять ся з тими переходовими
трудностями.

Доки друге розпорядженє не вийде в ціл-
ковите виконанє, трудности ті будуть повстава-
ти і чи то при вотованю чи при реферованю
окаже ся необходима конечність фактичного
відступленя від приписів. Але річ та в практиці
не представляє ся так строго і завсєгди зуміє
погодити фактичні обставини з духом розпо-
рдаженя, як то вже нераз ділають власти автоно-
мічні в Чехії.

(Конець буде.)

Д о п и с и.

3 Відня пишуть нам під днем 24. мая.

Відбуває ся 17. засіданє палати посольської,
на котрім Німці продовжали свою обструкцію
тим, що над кождою петицією, що вилинула до
ради державної в справі розпоряджень язових,
домагають ся поіменного голосованя. Президія
вдоволяє їх бажаню з всяким спокоєм. Від 11
години рано до 4 по полудни голосовано шість
разів поіменно, а крім того перед кождим голо-
сованєм буває десятихвилева перерва. Обструк-
ция нинішнього засіданя різнить ся тим від об-
струкції з 18. мая, що нема ніяких скандалів.
Парламентарна більшість приймає з всяким спо-
коєм хлопяче — се може за мало сказанє —
поведенє Німців.

Галерії обсажені вправді добре, але ніхто
не бавить ся. За те, здає ся, не один на гале-
рії подумав собі в дусі, як низько, дуже низько
упала ліберальна лівия, если бере ся за такі
способи обструкції. Але витривати треба. Треба
витривати бодай через якийсь час, щоби глупо-
та німецка виявила ся в цілій своїй наготі.

Мария Лявдова-Горжіцова.

В мурах нашого міста гостимо від кількох
днів знаменитого гостя п. Марию Лявдову-Горжі-
цову, першу драматичну артистку Народного
Дівадла в Празі.

Незвичайна се поява, небуденна; артистка
се з Божої ласки, в кождій краплі крови, тем-
пераменту великого, ентузіастка, що любить
штuku і сцену понад все — талант незвичайний,
характеристичний і оригінальний — а при тім
услівя сценічні в найвисшій степені — стать
величава, манери вибагливі, красавиця — отсе
булаб в кількох словах характеристика нашого
гостя.

Кар'єру артистичну розпочала на дошках
аматорських в році 1883 — в Карліні яко моло-
денька 14-літна панночка. Вскорі по тім виї-
шла она в р. 1885 за писателя чеського Ігнатія
Горжіцу — нині посла до ради державної — ре-
дактора письм провінціальных; перервались єї
аматорські виступи, бо муж єї мешкав в Слянім.
В недовзі перенесли ся они до Пільзна, де чо-
ловік єї обняв редакцію одного дневника; тут
помагала она чоловікови в редагованю часопису,
а навіть, коли покликано єго на вправи військо-

ві, сама вела редакцію — а вела з таким за-
палом, що ізза огнистих артикулів увійшла була
навіть в конфлікт з властями.

По кількालтній перерві підняла п. Мария
на ново свою кар'єру сценічну: дня 25 листо-
пада 1889 виступила яко дебютантка на сцені
Народного Дівадла в Празі в роли «Княжни
Багдаду» Думаса. Публика дивувала ся, хто ся
сьміла незнакома, що сьміє мірити ся на перво-
рядній сцені з дотеперішню представителкою
сеї ролі Шамберковою. Однак зритель взяла
в полон она сейчас своїм першим виступом —
єї чаруюча стать, голос і знаменита гра, мимо
добре зрозумілої тремі одушевили всіх. Успіх
був так знаменитий, що дирекція Народного
Дівадла — першої по Бургтеатрі сцени в дер-
жаві австрійській сейчас по першій виступі ан-
гажувала єї постійно.

Сей успіх не засліпив однак молодій ар-
тистки. Витревало працюючи дальше над со-
бою під проводом режисера Дівадла — Шмаги
поступала так скоро, що вскорі вибила ся на
перший план, стала ся окрасою сцени і любимою
артисткою всіх Чех.

Репертуар єї вельми богатий: Сарду Тео-
дора, Тоска, Джісмонда; Арія і Мессаліна Віль-
бранта, Онета Властитель ломів, Шілера Дон
Карлос, Маріянна Ехегарая — Шекспірівські і

Судерманівські драми; до найулюбленіших своїх
креацій зачисляє она «Madame sans Gène».

В виконаню всіх роль своїх є п. Лявдова
реалісткою — але в найкраснім, найблагород-
нішійм сего слова значіню. Все намагає ся она
в креації свої влити як найбільше правди, по-
минає се, що могло би разити естетичний зміст
зритель, і всі свої креації окружає авреолою
ідеального єї понятя, творячи в сеї спосіб ці-
лість незвичайно естетичну. Граючи, переймає
ся своєю ролею до тої степені, що вплочує ся
зовсім в стать, яку відтворює, забуває зовсім
про своє я.

Тож гра викликає в слухачах незвичайне
вражінє і правдою прикуває она, чувством зво-
рушує, а красою доповнює цілости естетичного
вражіня яке викликає.

Коли прирівнаємо єї до инших славних
артисток, хіба коло Моджеєвської можемо найти
для неї місце — седуша їй споріднена. Отсе
єї слова про Моджеєвску: Кілька виступів Мо-
джеєвської в Празі навчило мене більше як літа
власної праці і вид инших артисток. Я вва-
жаю єї своєю учителькою; найдорожшою па-
мяткою є мені єї фотографія з єї дедикацією.

Крім кар'єри сценічної посвещує ся п.
Лявдова також літературі. Она є співробітни-

Спитаєте певно, що буде далі? Докладно відповісти на це питання годі. Це залежить від обставин. На разі парламент буде обструкцію зносити спокійно. Може удасться Німцям перевести доказ, що *центральный парламент пережив* ся. А може їм самим звіриться таке поступоване? На всякий випадок ніхто не потерпить на тій обструкції більше як самі Німці. Такого пересвідчення набрало вже мабуть і саме правительство. Оно бачить докладно, що з тим сторожництвом всякі поважні рахунки покінчені. Як досі ще тут і там гр. Бадені старався бодай деяку фракцію з посеред обструкціоністів навести на мудрішу дорогу, то тепер всякі заходи у тім напрямі вже залишено. А залишено їх тим більше, що і найвищі сфери не вірять в успіх образуміння Німців. Тут говорять досить голосно, що гр. Бадені, будучи на послушанню у цесаря в Пензі минулої п'ятниці, зложив заяву, що він і його кабінет готові кожної хвилини подати ся до димісії, наколи би через те ситуація політична могла поліпшити ся. На ту заяву відповів цесар, що *«дими́сія не можлива»* та що небагом *наступить спокій*. За від'їздом президента гр. Пара і велів пригадати йому свої слова. Видко, що і в найвищих кругах обструкція Німців не наїшла для себе ніякої симпатії. Розпорядження язи́кові видало правительство не без відомости корони в пересвідчення, що сим сповнить акт справедливости супротив так культурного пле́мени, яким сучасні Чехи. З того всего можна заключати, що ні більшість парламентарна ні правительство не думають поки-що уступити перед обструкцією.

У Відні з'їхалося 150 представителів німецьких громад з Чех і 60 посаджених з міст для доручення Цесареві петиції против язиковому розпорядженню в Чехах. Відбули они наради в парламенті з посланцями німецької ліберальної партії, групи Шенерера і націоналами. Ухвалено одногласно відступити від висилки депутатів до цесаря, вздержати ся громадським зарядом від виконуваних чинностей з порученого обсягу а вкінці прийнято резолюцію похвалюючи німецьку обструкцію і заявлено, що навіть при справах економічної натури не повинно ся покидати обструкції против правительства.

Стан здоров'я президента палати послів, Катрайна є вдовольний. Вже вчора хотів він проводити наради але лікарі відрадили йому, щоб не наражав ся на сильні зворушення.

3 Бережанського.

(Канонічна візитація.)

Радісна вість залунала у нас в Бережанщині, коли проголошено по церквах, що довгими десятками літ наступить нетерпеливо ойдана канонічна візитація Ёго Еміненції Преосвященного Митрополита і Кардинала Кир Сильвестра Сембратовича. З радісною нетерпеливо-

цією журналу праского «Моди парискі», видаваного через паню Праге. Там заміщує она постійно свої артикули. З під її пера вийшло також кілька гарних новель, з котрих найзамітніша казочка про сьв. Юрія, що зійшов з неба, щоб побачити, що се театр і що ся там діє; є се дотепна сатира відносно театральних. Крім сего є она ще і музикальною композиторкою, малює і рисує для себе взори до всіх своїх костюмів.

Не див, що гість такий горячо повитаний і прийнятий у Львові — як сего свідками ми були на двох представленнях в театрі: в Судермана «Гніздо родинне» — і «Madame sans Gènes». Невмовкаючи оплески повитали її, оплески і цвіти пращали по опущенню завіс, а подив і одушевлення публіки не мали кінця.

До сих виразів одушевлення і почеси прилучаємо і ми наш привіт: у нашім городі князя Льва витеаємо сердечно дочку дорогого нам братнього народу чеського, ёго знамениту артистку, жінку одного з визначніших ёго репрезентантів: Na zdar!

Евген Барвінський.

стипо очікував весь вірний нарід тої хвилі, коли побачить дороге лице свого Отця Архипастиря. По над сімдесят кілька літ бережанський деканат не мав у себе канонічної візитації, а були і такі місцевости, котрі ледво чи коли витали у себе котрого з наших Владик. Тож руский нарід, ся вірна дитина сьв. католицької віри і щиро привязана до своєї церкви, обряда і священства не міг бути рівнодушним на ту хвилю коли посеред него мав стати ёго Архипастир. Ледво переступив Він границі деканата а нове сказавим жите заграю в грудех і жилах бідного руского народу. З випогодженням чолом, з радістю на лиці, убраний в святоточні одежи, нарід кидав всю найпильнішу роботу в дома; сивенькій мов голуб від журби, горя і старости люди опираючись о палицю виходили з своїх домів і прямували туди, де мав піднести над ними благословлячу руку їх «Найстарший Татуньцьо». Мами з своїми діточками, хорі, каліки і все що жило опускало свої заняття і годинами вижидало тої хвилі, коли побачить Архипастиря. Церкви і приходства всюди, де завитав до тепер Ёго Еміненція — були все від досвітка до пізнього вечера переповнені народом. Кожний старав ся побачити лице свого Архипастиря, почути Ёго слово спасительної науки та зблизити ся до Него, щоб бодай уцїлувати край одежи, а передовсім, щоб в дні тім приступити до сьв. Тайни покаяння і одержати з рук Ёго Еміненції Найсвятішу Евхаристию.

Як нарід приймає свого Архипастиря найпослужить хоть сей слабенський образ з місцевости Козови:

Дня 22 с. м. по полудні о четвертій годині вирушила численна, в сино-жовті ленти прибрана і стрійно уквітчана бандерія на границю села Козівки, з відки мав надїхати Ёго Еміненція. За малої пів години побачено на західних горбах близько пів милі від містечка Козови повіваючі хоругви бандерії. І в сю мінуту озвались дзвони церкви і костела, понеслись вистріли з моздрів. Задрожав воздух — а серце руске? — і оно адрожало і стрепенуло; — заворушив ся тисячний нарід, що стояв згромаджений при триумфальній, величавій брамі і мов би на чародійний знак утворив довжезний шпалір пускаючи перед себе братства зі свїтлом, хоругви, численно зібране священство і представителів властей і жертволюбну для церкви родину Колятора. За кільканайцять хвилю наблизила ся бандерія а посеред неї чвірною запряжена коляска Ёго Еміненції Кардинала. Перед брамою задержала ся коляска. Зібраний нарід повитав Архирея трикратним окликом: «Слава!» Тимчасом Еміненція вийшов з коляски а прийнявши на себе Архирейські одежи став у брами, де місцевий парох о. Свистун повитав Ем. вельми хороним і глибоко обдуманим привітом, котрого слабій зміст тут подаємо: «Ваша Еміненце, Наш Найдостойніший Архирею! У ніг Ваших Владичих горне ся днесь радісно зібраний нарід витати Тебе нам і цілій Церкві Найдостойніший Князю! Де розум не сягне, там чувство не змилює! А руска дитина, хотяй би нічого в свїті не мала то скоро тільки дух її овіяний свїтлом відвічної правди — вона вже самим чувством знає як її належить витати Провідників душ! Що найдорожшого она має, складає Тобі в тій радісній хвилі. А найдорожше нам те, що Вам Еміненце! Постойність в святій кат. вірі, найщирше привязане до Отця Вселенної; піднесенє кат. священства на свїтлик перед цілим міром та наше найвище поважанє і синівська любов до Вас Еміненце! Сї скарги складаємо у стїп Ваших а в заміні молимо: Оставте нам той «Мир і благословенє, які з Вами до нас плывуть!» Архирей тронутий сею щирою і краснорічивою промовою свого трудолюбивого пароха уділив своє Архирейське благословенє зібраному народу. По промові о. пароха виступив тамошний начальник міста, Юрій Пусьта, Русин а подаючи хліб і сіль сказав: «Не з обовязку а ведений найщиршим чувством любови, привязаня і глибокого почитаня сьмію іменем громади повитати Вашу Еміненцію простими но щирими словами і прошу: благословіть нам нашу працю рук, наше місто враз з всіми ёго жителями!» Тут належить згадати, що і єврейська громада брала участь в повитаню. Під проводом рабіна і начальників кагалу вийшли євреї з тойрою зазда-

легід перед приїздом Архирея і заняли місце поза процесією. Архирей побачивши їх, вийшов з коляски без архирейських одеж, прийняв привіт і промовив кілька слів в тім зміслі, що-би закон Мойсея і ідея відвічної правди були все їм добрими провідниками на дорожі житя. По повитаню при триумфальній брамі рушив процесіональний похід до церкви і костела. Почетна сторожа з громадян вивязала ся зі своєї задачі дуже добре, бо хоч народу зібралось було досі в Козові невидане число, то мимо того панував всюди вірцевий лад і порядок. По осмотрі церкви удав ся Архирей до дому пароха, де повитали Ёго: Колятор, ц. к. Староста з Бережан і всі місцеві урядники і громадська репрезентация. Вечером ілюміновано ціле місто і город приходський. Ілюмінація протягла ся до пізньої ночі і винала величаво. Другого дня о 8 годині розпочала ся Архирейська Служба Божя читана, підчас котрої співали хороні самі пані і панночки так місцеві як і з околиці. О 10 годині співав о. парох Службу Божу і проповідав. По скінченю о. парохом Служби Божої встав з Архирейського престолу Еміненція і держав науку до зібраного народу. За цілий час більше як годинної науки Еміненції мимо великого натовпу людей панувала незвичайна тишина, бо кождий хотів почути і затамити взнеслі слова Свого Архипастиря. По скінченю Архирейської бесіди усіх Еміненція знова на престолі, щоб прислухати ся катехізації, котру держав о. парох, при чім Архирей роздав чимале число хрестиків, — медаліків і образків. По скінченю богослуженя котре протягло ся по за першу годину держав на приходстві Еміненція конференцію з громадськими властями цілої парохії і з церковними братствами а потім поїхав з візитою до Колятора, нотаря п. Левицького і начальника суду п. Граба. О годині другій наступив обід. До стола засіло звиж 40 осіб. І не дивниці, боже був гостинний, щирий дїм о. Свистуна. Побіч Архирея засїв Колятор, римський граф Шеліський, котрий немало причинив ся до будови і прикраси церкви. По обіді коло п'ятої години виїхав Еміненція сердечно пращаний до найближшої парохії Дібче. Побут Еміненції в Козові позістане на довго наймилішою згадкою всего тамошнього населеня а слова Ёго науки полищать певно незатерті сліди в щирій груді мешканців.

Не тільки свїтле повитанє Архирея в Козові але предовсім стан тамошньої парохії мило вражали Ёго Еміненцію. В Козові сеж найвеличавіша церква в цілїм бережанськїм деканаті а станула она серед вельми трудних обставин завдяки тільки правдивій жертві о. пароха Свистуна і ёго безнастанній печальности о хвалу Господа і духове добро повіреного стада. По від'їзді Архирея чути було всюди один подив а то: Зелїзну витривалість Еміненції в їх тяжкім труді, ввічливість, приступність і добросердечність а народ слушно зве Еміненцію не то Архиреем, але «Найстаршим Татунцем».

Вісти політичні.

«Politik» жадає, щоб правляча опустила Раду державну, а цілу відвічальність за теперішню ситуацію, щоб полишила Німцям. «Narodni Listy» домагають ся розв'язаня Ради державної і скликаня чеського сойму на основі цесарського рескрипту з року 1871.

Дня 25. мая розпочав у Відні наради конгрес для плавби на ріках і каналах. Участь в конгресі бере 200 делегатів з обох половин монархії а також делегати з Німеччини, Баварії і Саксонії. Обговорювано проєкт будови каналу межі Одрою а Дунаєм а також межі Дунаєм, Велтавою і Ельбою і виголошено відчит о плавбі на галицьких ріках.

В Росії уступив міністер двору гр. Воронцов-Дашков. Уступленє се уважають в Росії вельми значучим під взглядом політичним. В Петербурзі уважають Воронцова-Дашкова за ворога Німеччини і Австрії, про те уступленє ёго є мов би веказівкою звороту в політиці царя Миколая на користь обох згаданих держав. Комісія, що радить в Петербурзі над судовою реформою, заявила ся рішучо за судами присяглих.

В Букарешті захорював небезпечно наслідник румунського престолу.

«Frankf. Zeitg.» приносить деякі цікаві подробиці о конференціях амбасадорів в Царгороді. В суботу раджено над воєнним відшкодуванням. Часть амбасадорів освідчила ся, що Греція повинна заплатити Туреччині 5 мільонів турецьких фунтів а часть годила ся на 8 мільонів. Застановлювано ся також над проектом, щоби урядити для Греції касу державних довгів на взорець єгипетської каси, де інтересовані держави в грецких довгах мали би своїх заступників в тій новій інституції, без позволення котрих Греція не мала би ніякої влади господарити своїми доходами. Росія, будучи не заангажована в грецких довгах не могла би мати тим самим свого представителя в тій інституції і мусіла би скапітулювати добровільно з всяких впливів в Атинах по части і на Балкані, тож рішучо не спротивила ся сему проекту а натомість освідчив Нелідов, що Росія готова заплатити за Грецію воєнне відшкодування в той спосіб, що відпише відповідну суму з довгу, який належить ся Росії від Високої Порту з часів війни в 1877 році. Під тим умовом згодила би ся Росія на утворення міжнародного заряду для грецких довгів. Дотепер нема ще відповіді держав на сю заяву Нелідова. Амбасадори держав після вістий з Царгороду мали подати Порті такі условия миру: Порта може жадати лише такої регуляції границь під стратегічним взглядом, яка буде вказана, щоби напади розбійничих банд не притрафлялися в будучности. далше має право домагатися звороту дійсних коштів воєнних і такого самого відшкодування страт, але домагання Туреччини не сьміють переходити границь фінансової сили Греції.

Новинки.

— **Стан здоров'я Еміненції.** У вчорашнім числі «Галичанина» появилася вість, що Еміненція Преосв. Митрополит і Кардинал Кир Сильвестер Сембратович «довольно опасно заболѣлъ 24. с. м. вѣ Козовѣ. Немедленно былъ вызванъ крѣ. Чапельскій, щоби привезъ съ собою къ больному изъ Львова лѣкаря дра Ясиньского и оба они отпразднелись вчера вѣ Козову.» Вість ся подана «Галичанином» минає ся зовсім в правдою. Стан здоров'я Еміненції є нормальний, а найлучшим доказом сего є, що Еміненція ще 23-го с. м. по осмотрі канонічними виїхали з Козови по полудни до Дібча на дальшу візитацію. Дня 24-го с. м. були Еміненція в Дібчі, проте не могли заболѣти того дня в Козові; не заболѣли і в дальшій дорозі бо 25-го були в Шибалині, 26-го в Куропатниках, 27-го в Ценеві і Вибудові а днес перебувають в Каплинцях. Рівнож неправдою є мовби візвано Впрп. о. Чапельського, щоби привіз з собою лікаря. Можемо рішучо упевнити, що Впрп. о. Чапельського цілковито не звизано, щоби привозив дра Ясиньского. Неправдою є також, що Впрп. о. Чапельський удав ся з лікарем до Козови. Дня 24. і 25-го с. м. Впрп. о. Чапельський був у Львові а доперва 26-го поїхав ніким не звизаний не до Козови але до Куропатник сам без лікаря.

— **При женській школі в Мостисках** іменовано практиканткою жидівку, дочку арендаря з сусіднього села. В виду сего підносять навіть польські газети питання: «Як дасть ся погодити релігійно-моральне виховання християнських дітей з жидівською учителькою і в душі якої релігії та етики має она образувати християнську молодіж, скоро наука Христа є для неї чужа? Чи в душі талмуда? Аджеж жиди під ніяким умовом не зробили би християнина учителем в хайдері!»

— **3 Канади** — як доносить о. Нестор Дмитрів — завернули шість галицько-руських родин, що прибули туди без грошей.

— **Жидівське віче** скликають до Львова на два дні латинських Зелених съвят адвокатські кандидати і судові практиканти мойсеевого віросповідання. Жалують ся они і плачуть, що їх поминають при авансах, тож на вічу хотять нові Бремї вдумати способи «приневолення» відповідних властей, щоби узглядняли при авансах жидівських кандидатів.

— **Музики військові** концертувати будуть в червні: 1-го 24 п. п. перед гмахом корпусної команди; 2-го 30 п. п. і 16-го 15 п. п. перед гмахом намістництва; 8-го 80 п. п. і 30-го 30 п. п. в парку Кіліньского; 10-го 15 п. п. і 20-го 80 п. п. перед одвахом на пл. св. Духа; 15-го 30 п. п. в міській огороді, 24-го 24 п. п. на Високих замку. Початок концертів о год. 6 вечером.

— **25 небезпечних злодіїв** вилловив у Львові поліційний агент Базюк. Становили они фор-

мальне гніздо за Городецькою рогачкою в одній захистній шопі, а поліція слідила за ними вже від давна.

— **Гр. Таффе**, син покійного президента міністрів, повинчав ся 23 мая з жидівкою, панною Магдою Фукс. Гарну і інтелігентну дівчину так сподобала собі болгарська княжа пара, що забрала її з собою в характері лекторки до Софії.

— **Саранча** пронесла ся дня 20 мая понад Добромилем в напрямі з полудневого всходу на північний захід. Бачили її люди в полудневу пору, а місцями трохи й вибили. Саранча летіла довгою а не дуже широкою смугою, затемнюючи сонце.

— **Давидівський процес.** Судова розправа против 29 селян з Давидова, обжалованих о убийство виборчого комісара Попеля, нанесене тяжкого тілесного ушкодження і о публічне насильство, визначена на 28 мая і відбуде ся під проводом радника Хилиньского. До розправи покликано близько 100 свідків.

— **Музикальний щець.** Шевський челядник Н. Коп, зайнятий в робітні майстра Штайнберга при ул. Бернштайна ч. 10, мав часами напади меланхолії, отже для розривки велів термінаторови Ціммерови сьпівати. Хлопак сьпівав, хотій нераз хотіло ся ему плакати, колиж який фальшивий тон видобув ся з его горла, діставав сейчас стусана від музикального слухателя. Передвчера, виїмково, хлопчина сьпівав фальшиво, а коли всілякі упоминання були без успіху, пан челядник справив ему таку лаязю, що бідний сьпівак, з плачем, покровавлений зголосив ся на поліцію і просив о увільненні від тих неоплатних концертів.

— **Пригода емігранта.** Селянин Галицький з Киселева на Буковині так сприяв собі свою родинну землю і так сподобала ся ему вандрівка за море, що постановив собі конечно їхати до Канади. Господарство своє вартости 3000 зр. спродав за половину ціни і взяв 500 зр. задатку. Але гроші ті треба було тимчасом сховати, і жінка Галицького сховала їх під подушку. Який сон мала Галицька, не знати, але пробуджене було немиле, бо якийсь приятель увідів ту крийку і вночі витягнув гроші зпід подушки. Галицькі взяли то за злий знак, і лишили замір вандрівки за море. Однак масток їх тепер о дві третини зменшив ся.

— **О. Нестор Дмитрів**, котрий — як відомо нашим читателям — виїхав у Великий піст сего річний з Монт-Кармель в Пенсильвені на душпастирюване до Канади, оголошує ось таке письмо: Прошу всіх розумних селян, отців духовних і взагалі людей доброї волі, щоби всіма силами не допускали до виїзду в Канаду наших бідних селян, котрі не зможуть мати в Winnipeg 200 до 300 доларів. (Около 700 зр. а. в. *Ред.*) Я переконав ся на власні очі, як тяжко бідують наші люди, котрі заплели сюда без гроша і яку страшну кривду роблять они всім Русинам своєю жебраниною. Канадійське правительство буде завертати до старого краю тих людей, котрі не викажуть ся в Winnipeg сумою 200—300 доларів. — Прошу всі часописи повторити отсю мою пересторогу. — *Нестор Дмитрів.*

— **Незвичайний випадок** був сими днями предметом карної розправи перед судом присяжних в Літомерицях в Чехії. На лаві обжалованих засів 17-літний Рудольф Кернер під закидом злочини убийства. Кернер був залюблений в молодію Анні Хохлац, а она любила его; однак її родичі заборонили їй сходити ся з Кернером. Отже молоді рішили покінчити разом життя самоубійством, а що Анна не уміла обходити ся з оружьем, то на її просьбу Кернер застрелив насамперед її, поцілвши в серце, а відтак стрілив собі в голову. Але куля влучила в око і застрягла в кости. Кернера, що втратив ліве око, вилічено і ставлено перед суд за убийство. Однак судді присяжні заперечили его вину, а суд засудив его лише на 5 зр. кари за безправне ношене оружя.

— **Зміна властителя.** Село Хлопчичі, в рудецькій повіті, купив від дотеперішного властителя п. Кароля Бараньского за 160.000 зр. п. Йосиф Яржимовський.

— **До північного бігуна** виїхав знов сего року звістний географ Андре. Він надіє ся доїхати до Шпіцберга при кінці сего місяця. Приготовлення до подорожи бальною скінчать ся імовірно около 20 червня, отже о 5 тижнів скорше як минувшого року. Розходить ся лише о те, щоби вітри не спиняли їзди, бо тамтого року, як звістно, Андре не міг пустити ся в дорогу бальною задля противних вітрів.

— **Очі шкільних дітей.** В Лондоні оглядав др. Картер очі 8.000 шкільних дітей і прийшов до переконання, що ледви 40 проц. дітей має зір нормальний. Однак звичайно недостатки зору є дуже малі. Заледво 10 проц. дітей видить неправильно, за коротко або за далеко. Короткозорість є природною прикметою відмінної будови ока і зовсім не зростає та не можна її приписувати перетяженню або лихому впливови науки при неприхильних услівях для здоров'я. Дуже цікаве спостережене дра Картера є то, що

діти міські не видять так далеко, як могли би при своїй будові ока. Око примінює ся до вражін, які звичайно одержує. Дитина, що рідко дивить ся на небо, на гори, на дерева, стає через те менше спосібною спостерігати віддалені предмети, але далеко лекше спостереже малий предмет, голову від шпильки, букву і т. д., як дитина сільська.

— **Скандал на сцені.** Саля Великого Театру в Варшаві була оногді видовищем незвичайного і небувалого в історії сцени скандалу. Коли по першій акті опери «Ліонатичка» публічність почала викликувати п. Паччині, бенефістка указала ся — після прийнятого звичаю — в окруженню інших виконувателів опери. З галерій розлягли ся тоді крики: «Рассіні solo!», чим зірптований партнер бенефісанти, італійський сьпівак Колі показав публічності язик і зійшов зі сцени. По тім вибріку показав ся безчелний сьпівак в слідуючій акті. Але слухачі почали пискати і свистати, жадаючи уступлення Коліого із сцени. По укінченню другого акту, на жадане влади, заступив зухвалого сьпівака п. Морляккі, а дирекція театрів постановила зірвати контракт з п. Коліом а крім сего засудила его на кару в висоті 500 франків.

— **Нещасливі пригоди.** Олена Галамай, мамка в домі перкарського майстра Людвіка Березини, положила оногді вночі 5-місячну донечку своїх хлібодателів коло себе в ліжку і почала її кормити. Підчас того сама уснула і правдоподібно тягаром власного тіла придавила немовля, бо коли збудила ся над раном, спостерегла, що дитя вже не живе. Прикликаний лікар сконстатував, що смерть наступила внаслідок удуплення. За ту неосторожність, хотіла Галамайвна обходити ся доси дуже добре з дитятем, мамку ув'язнено. — Підчас обтинання дерев в городі Голуховських при улиці Зигмунтовській у Львові переходив улицю, не прочуваючи нічого злого, офіціал почтовий Франц З. В тій хвили упала на улиці величезна галузь і перевернула Богу духа винного прохожого на каміні та вже лежачому придавила грудну клітку. Внаслідок сего пан З. лежить хорий, а про огорожника, що не придержував ся приписів безпечности, сторожа публічної безпечности і не подумала. — В селі Боднарці в пов. горлицькій, ударив грім в полі підчас орки в плуг господаря Тимка Щура. Погонич, син Тимка, Юрко Щур, погіб на місці. Погибли також воли. Сам Тимко, що провадив плуг, остав живий. — В Бжостку на передмісті Шкотня згоріла минулої суботи стодола найбогатшого обивателя громади бжосткої і радного, Станислава Тшесньовского. Завдяки енергійній допомозі уратовано сусідні будинки від знищення, однак яке переражене мусіло всіх огорнути, коли з посеред згарищ видобули зугленого цілком чоловіка, і пізнали в нім самого властителя, міщанина Тшесньовского. Позаяк заходить підозріне, що хтось напосів ся був на життя поважаного чоловіка, заряджено слідство.

— **Американський заклад.** Як звісно, то янке-си без виїмки є опановані пристрасно до закладів. Закладають ся о коні, пси, боксери, зеліничі поїзди і парівці, закладають ея, як два молодики водять ся за чуби на улиці, як є вибір «майора» або президента, словом, де лиш слівце «bet» вимовить ся, летять всі руки до кишені і умовлені сума мандрує як стій в руку мужа довіря. Та пристрасть коштувала кількох чесних горожан з Чикаго підчас послідного затміння сонця по 10 або й більше доларів — і то на руки одного чужинця з Нового Йорку, що не лише уратував свої долари, але й других відвів від страти. Річ мала ся так: До громад-ки панків, що витріщили очі на небо, приступив чоловік, мішав ся між ними і прижмурюючи одно око глядить також на затміння сонця. «Шкода, що нема де якого законтілого скла, а то годі дивити ся на сонце» замітили деякі панки. «Не потрібно», мовить прибувший, «як прижмурити праве око, то лівим мож дивити ся безпечно». «Неправда!» несесь зі всіх сторін. «Неправда? Well! — закладаю ся о 10 доларів, що я гляджу лівим оком на сонце, аж хто дочислить до сто!» «Згода!» Простягає ся десять рук і в туж мить держить один панок, іменно той з Нового Йорку, яко муж довіря 100 доларів в руці. Зачинає числити, закладаючи ся прижмурює праве око і дивить ся сьмільо на сонце, підчас коли другі й собі надармо пробують та тільки слізьми заливають ся. Вже числячий дійшов був до 40, коли нагло мовкне, ховає гроші до кишені і тарах «астронома» — по щіці! Та заким панки отямили ся з перестрашу, «астроном» — відірпав своїх десять доларів — дав драля і шез в найблизшій переулку. «Мої панове» каже муж довіря віддаючи заклад «ото ваші уратовані гроші. Ви знаєте, я з Нового Йорку і єсьм лікарем; отже мусите мені повірити, коли вам скажу: драбуга мав пробіг — скляне око!»

Розклад їзди на залізницях

після часу середно-європейського пізнішого о 36 минут від львівського, важний від 1-го мая 1897.

Пojзд	год.	приходить до Львова	Пojзд	год.	відходить зі Львова
особовий	7:30	з Сучави і Черновець	поспішн.	6:—	до Підволочиск і Бродів
мішаний	7:50	з Янова	поспішн.	6:10	до Черновець і Сучави
особовий	8:05	зі Стрия і Лавочного	особовий	6:45	до Черновець і Сучави
"	8:15	з Тернополя і Бродів	поспішн.	8:40	до Кракова
"	8:25	з Сокаля і Ярослав через Раву	"	8:55	до Кракова в сполуч. з Н. Санчом і Розвадовом
"	9:10	з Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Яслом і Равою	"	9:20	до Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславом
"	10:35	з Ярослава	"	9:25	до Белзця в сполуч. з Сокалем і Ярославом
мішаний	1:15	з Янова	мішаний	9:40	до Янова
поспішн.	1:30	з Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Загірем і Хировом	особовий	10:05	до Підволочиск і Бродів
особовий	1:40	зі Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславом	"	10:45	до Черновець і Сучави
поспішн.	1:50	з Сучави і Черновець	мішаний	1:04	до Янова від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в свята
"	2:30	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	1:55	до Підволочиск і Бродів
особовий	5:20	з Підволочиск і Бродів	особовий	2:40	до Черновець і Сучави
"	5:25	з Белзця в сполуч. з Сокалем і Ярославом	поспішн.	2:50	до Кракова в сполуч. з Равою і Хировом
"	5:45	з Черновець	особовий	3:05	до Стрия і Сколього
"	6:—	з Підволочиск	мішаний	3:15	до Янова від $\frac{1}{6}$ — $\frac{14}{6}$ і від $\frac{1}{6}$ — $\frac{30}{6}$ щоденно, від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в повсякденні дні
Ніч			"	4:40	до Ярослава
особовий	6:55	з Кракова в Розвадовом сполуч.	Ніч		
мішаний	8:—	з Янова від $\frac{1}{6}$ — $\frac{14}{6}$ і від $\frac{1}{6}$ — $\frac{30}{6}$ щоденно, від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в повсякденні дні	особовий	6:45	до Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Загірем і Хировом
поспішн.	8:45	з Кракова	мішаний	7:05	до Сокаля і Ярослава через Раву
мішаний	9:01	з Янова від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в свята	особовий	7:25	до Тернополя
особовий	9:10	з Сучави і Черновець	"	7:30	до Стрия і Лавочного
"	9:30	з Кракова в сполуч. з Н. Санчом і Равою	"	8:50	до Янова
поспішн.	9:50	з Сучави і Черновець	"	10:30	до Черновець і Сучави
особовий	10:—	з Підволочиск і Бродів	поспішн.	10:50	до Кракова в сполуч. з Ярославом, з Розвадовом і Н. Санчом
"	10:20	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславом	особовий	11:—	до Підволочиск і Бродів
"	12:10	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславом	"	4:40	до Кракова в сполуч. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Н. Санчом
"	3:30	з Підволочиск	"	5:20	до Стрия, Лавочного і Хирова
поспішн.	5:10	з Кракова в сполуч. з Н. Санчом і Яслом			

Новости на дамські сукні сезонові!

Матерії вовняні, Зефіри, Батисти,
Піки, Кретони, Перкалі,
Брокати

АНТІН ПІЗУНСЬКИЙ

Львів,
Академічна 12.

Парасольки,
Рукавички, »Фігара«, ковніри
коронкові, Паски, Фартушки.

Магазин багато заосмотрений.

Ціни низькі, конкуренційні.

151 2—47

Руска справа

в роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

3 пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарни Тов. ім Шевченка, або в Ставропільській.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм і

3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі інші находячі ся в обігу $4\frac{1}{2}\%$ Асигнати касові з 90-дневним
виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4%
з 30-дневним речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

„ДНІСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне,
припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через
Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординариати всіх трех
Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарські
анаряди, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах
і будинках против шкідливих вогнів за можливо най-
нижшою оплатою.

Школи ліквідують ся і виплачують ся сейчас по
пожарі а договори заключені з першими ТОВА-
РИСТВАМИ контрааскураційними подають „ДНІ-
СТЕРОВІ“ можливість обезпечувати і виплачувати і
найвищі суми.

Поліси »Дністра« приймає Банк краєвий
при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечити ся через „Дні-
стеръ“ після всіх можливих комбінацій в Товари-
стві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як
найкористийші услїва і видає поліси і квїти в
руськїм язїці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністеръ“
стоваришенє зареєстрованє з обмеженою пору-
кою, приймає від своїх членів і третїх лиць
вкладки до опроцентованя по 5%. Гарантія ціл-
ковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють
ся тільки власителям реальностей, вільних від
тягарів, за порукою двох членів. З позичок від-
тягає ся десята часть на удїл.

Зголошенє о удїленє аґенції в місцевостях
де »Дністеръ« не є заступлений, приймають ся.
(35—?)

Комплетні виправи кухонні і урядженя до-
мові, меблі залїзні, материяли
дротяні, з можливо найвищим опустом при біль-
шїм відборі

порукає

ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ

залїзна торгівля у Львові, пл. Капітульна 1.
(напротїв катедрї). 150 1—1

Цїники ілюстровані до диспозиції.

Болеслав Янковский

Робітня рушникарска і продаж оружя

у Львові

ул. Чарнецкого

число 2

порукає стрілецьке оружя всїяких системів під ви-
пробованою і управильненою гарантією. Продаж
лусок набоевих, машинок до набиваня і закручуваня.
Реконструовані набой, рівнож мірки на порох при-
мінені до калїбру. — Великі репарації приймає ся
під гарантією. 3—10

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупнї:

Світло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по
64 зр. за 100 кіл. Іосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне
почавши від 70 зр. за бочку Іосо
місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл.

посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20,
10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко
ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70,
4-10, 4-90 франко. — Інші товари по
уміренїх цінах. 31—?

Учитель

орган руского товариства
педагогічн. двотижднев-
ник педагогічно-науковий,
виходить від 1-го червня
1889 у Львові ул. Вірменсь-
ка ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів
року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.